

“Ουκ έχουσιν” (Ιω. β’3)

ια του Ιησού, ο Θεός χαρίζει την πληρότητά Του στον αμήχανο, έως εχθρικό άνθρωπο.

Κι αυτό, γιατί, αυτός εξακολουθεί να ζητά τετράγωνα ή υπερφυσικές αποδείξεις, όπως τα θαύματα. Η πάλη της «σκοτίας» με το φως. Της φανέρωσης του Θεού στην ψυχή μας με την αντίδραση της συμβατικής τάξης. Της ψυχολογικής ανασφάλειας, που την διαιωνίζει κοινωνικά, πολιτικά, θρησκευτικά, θα πρέπει να είναι ο θεματικός άξονας της ζωής του Χριστιανού.

Ο καθαρισμός του Ναού από τους εμπόρους των προκαταλήψεων και των κοινοτοπιών, που τοσακίζουν τα φτερά της ψυχής, αλλά και η εντός τριών ημερών ανοικοδόμηση του Ναού, θέλουν να δείξουν πως τέτοια ανατροπή προϋποθέτει θάνατο και ανάσταση του ανθρώπου. Χρειάζεται το αίμα του.

Ο Ιησούς δεν ήλθε, για να καταστρέψει ή να καταδικάσει, αλλά ν’ ανοίξει δρόμο προς την εσχατολογική αντίληψη της αναγεννητικής δημιουργίας.

Η πίστη ως όραμα και κατόρθωμα νέας ζωής είναι το λυτρωτικό επακόλουθο της φανέρωσης του Θεού στο πρόσωπο του Ιησού. Το βαθύ νόημα της ένωσης του θείου και του ανθρώπου, σ' αυτά τα πλαίσια πρέπει να δούμε το θαύμα στην Κανά.

Σε κάποια στιγμή η Παναγία τον λέει:

«Οίνον ουκ έχουσιν». Του ζητά να κάμει κάτι, για ν' αντιμετωπιστεί η κατάσταση. Ν' αναπληρώσει ίσως θανάσια την έλλειψη, η οποία θα χαλούσε τη γιορτή. Να πάρει δηλ. πρωτοβουλία. Νοιάζεται για ένα φυσικό κρασί, το οποίο τελείωσε. Ενώ Εκείνος έχει κατά νουν ένα κρασί, που αναγεννά τον άνθρωπο πάντα στην καινούργια ζωή του Θεού, ενώ φανερώνεται στο πρόσωπό του.

Εκείνη, στη συνέχεια, παραιτείται από τη δική της ανθρώπινη λογική υπέρ της λογικής του Ιησού, την οποία υπαγορεύει η εσωτερική φωνή του. Σιωπά. Συγκατανεύει. Όπως τότε με τον Ευαγγελισμό. Μέσα δηλ. στο χρονικό παρόν σε εσχατολογικών ορίζοντα, η δόξα Του φανερώνεται περιστατικά με τα σημεία και τα έργα Του σ' εκείνους, οι οποίοι παρακολουθούν και καταλαβαίνουν. Πλήρως δε και όλους με την Σταύρωση και την Ανάσταση. Μιλούμε δηλ. για ένα «νυν» στην προοπτική της τελικής φανέρωσης.

Τελικά, το θαύμα της Κανά και η στάση της ενώπιον του αγγέλου, αποτελούν ως τέτοια μορφή σκέψης, της οποίας ο πυρήνας και η κατανόηση του προσδίδουν έκφραση στη διήγηση. Κάτι πολύ διαφορετικό από το περιτύλιγμα της εμφάνισης. Έναν υπαινιγμό δηλ. της νέας ζωής ως φανέρωσης του Θεού στο πρόσωπο του Ιησού. Και της αφθονίας που φέρνει στον κόσμο η επιφάνειά Του ως αναγεννητικός πλούτος νοήματος και χαράς της ζωής.

Η θεότητά Του φανερώνεται στην πίστη ως δεξίωση χάρης και αλήθειας. Αύξησης δηλ. του κόσμου και όχι στατικής του αναπαράστασης, όπως συμβαίνει με τα θαύματα.

Έτσι, αντί να περιγράφει το παράδοξο της μεταβολής του ύδατος σε οίνο, μας αφήνει να χαρούμε εκ των υστέρων την αφθονία του.

Μια εξαγγελία έμπρακτη της καινούργιας ζωής, που φέρνει μαζί Του απροϋπόθετα ως αφθονία δημιουργού χάρης.

Η στάση της στον Ευαγγελισμό ευθυγραμμίζεται πλήρως μ' αυτή της Κανά.

Και το θαύμα γίνεται με τον ερχομό Του.

Ευτυχισμένος όποιος πήρε τούτο το μήνυμα.

Διπλή γιορτή

υψίστη βαρύτητα και η κατ'έξοχήν σημασία του καθορισμού της εναρκτήριας ημέρας της επαναστάσεως έγκειται στην εθελούσια, ενσυνείδητη και ελεύθερη από μέρους του έθνους επιλογή, συσχέτιση και σύνδεση της εξεγέρσεως του 1821 με την ημέρα του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου. Επισημαίνεται ότι πρόκειται για μια εντελώς ελεύθερη συνάρτηση, που υπήρξε αναμφισβήτητα

συνδεδεμένη με την εορτή της Παναγίας και που επεκράτησε αρμονικά μέσα στο χρόνο, καθόσον οφείλετο στην ομόψυχη επιθυμία και θέληση των απανταχού Ελλήνων, που ήθελε να συντροφεύσει και εξαρτήσει την επανάσταση του Γένους και από το πρόσωπο της θείκης Μητέρας.

Προς τούτους, η ευρύτερη αξιολόγηση και σημασία του συσχετισμού της επαναστάσεως και του Ευαγγελισμού ήταν ριζωμένη σταθερά και αμετακίνητα επάνω στην μέσω του αιώνων πίστη και αμετάθετη ελπίδα, αλλά, και την, τρόπο τινά, «αγάπηση» του προσώπου της Παναγίας από μέρους του πάνδημου ελληνισμού κατά το «αγάπησιν αιώνιον ηγάπησά σε» (Ιερ. 38,3).

Δεν πρέπει σχετικώς να παραθεωρείται το γεγονός, ότι ο Ευαγγελισμός από θεολογικής απόψεως είναι, συν τοις άλλοις, η εορτή της προσωπικής, επίσης, ελευθερίας του ανθρώπου, τοντέστιν της ελευθέρως βουλήσεως και συγκαταθέσεως του απέναντι στην αγάπη του Θεού για τον άνθρωπο.

Γι' αυτό το όνομα "Παναγία", "Παναγία" στην ελληνίδα γλώσσα έχει μοναδική σημασία και περιεχόμενο, είναι μια και μόνη Παναγία και με χίλια δύο προσωνύμια... Είναι η Παναγία, η μια και μόνη Παναγία, όπως την αποκαλεί και ο πιο απλός Έλληνας, στα τραγούδια και τους ύμνους του. Άλλωστε, ο κάθε Έλληνας έχει την εντελώς δική του και την προσωπική του Παναγία σφρηλατημένη στην ύπαρξή του και σμιλενμένη στα κατάβαθα της ψυχής του.

Η Παναγία για τον Έλληνα είναι ένα ένθεο "πάθος", ένας "θανασμός" ριζωμένος στην καρδιά του και σε όλο του το είναι. Το "πάθος" αυτό που συνδέεται ετυμολογικώς με το "πάσχειν" δεν υποδηλώνει μεταφραστικά και, προπαντός, εννοιολογικά με άλλη ξενόγλωσσα λέξη. Πρέπει να γίνει κανείς Έλληνας στην ψυχή και το νου, για να προσεγγίσει την έννοια του όρου "πάθος" και να καταλάβει ότι ο εν λόγω όρος δεν αποδίδεται ξενόγλωσσα, καθότι δεν σημαίνει τίποτ' άλλο, παρά μόνο και αποκλειστικώς, στα ελληνικά... "πάθος" και μάλιστα, συνδεδεμένος, κατά τρόπον μοναδικό και αδιαφιλονίκητο, με την αγάπη των Ελλήνων προς το πρόσωπο της Παναγίας.

Στη μοναδικότητα αυτή συντελεί και εννοιολογικώς και το δεύτερο συνθετικό αγία, που σημαίνει, βεβαίως, κάτι το ξεχωριστό, το παντελώς καθαρό και αμόλυντο, που με την προσθήκη του προθέματος "παν" αποκτά την εντελή μοναδικότητα και την απόλυτη ιδιαιτερότητά της. Αλλά και η κατάβαση του τονισμού στη λήγουσα, Παναγιά, φέρει την Θεοτόκο σε μια άμεση προσέγγιση, δίπλα μας και μέσα στην ψυχή μας.

Είναι μια και μοναδική Παναγία, που κυκλοφορεί μέσα στο αίμα και στην ανάσα του Έλληνα, μέσα και σε αυτή τη σκληρή και ανελέητη καθημερινότητά του. Γι' αυτό κι είναι πολλοί εκείνοι που ισχυρίζονται με πάθος τον οραματισμό και την παρουσία Της μέσα στη ζωή και τα βάσανά τους. Και, βεβαίως, ποιός είναι εκείνος που έχει τη δύναμη να το αμφισβητήσει και να τους το αρνηθεί;

Η αγάπη για την Παναγία είναι συμφυής με την ύπαρξη του Ελληνισμού και μια υπόθεση εθνική από προτυπώσεις τρόπον τινά μέσα στην ιστορία του. Εξ

άλλον, αποδεικτική για τη σχεδόν συντροφική παρουσία της Παρθένου στη ζωή των Ελλήνων είναι η ύπαρξη, αλλά και η συνεχής μέχρι της σήμερα ανέγερση ναών, ναϊσκών και ναυδρίων επ' ονόματί Της. Ιδιαίτερος, στα αιγαιοπελαγίτικα νησιά στην κάθε γωνιά τους οι ναοί και τα ξωκκλήσια Της κατακλύζουν τις ρόδινες ακρογιαλιές, τα ανεμοδαρμένα κορφοβούνια, τους λόφους και τους πλέον περιόπτους χώρους. Αρκεί προς τούτο, να αναλογισθεί κανείς τα πλείστα όσα ονόματα, με τα οποία χαρακτηρίζουν το πρόσωπο της Παρθένου σε κάθε τόπο της ελληνικής γης...

Συνεπώς στις σημερινές δύσκολες δημοσιονομικές και κοινωνικές συνθήκες, ή καταφυγή στο πρόσωπο της Παναγίας είναι αυτή, που θα εξασφαλίσει την απαιτούμενη κοινωνική αλληλεγγύη και την αναγκαία εθνική ενότητα και συνοχή του ελληνικού λαού. Στα πλαίσια αυτά, η τιμή και η λατρευτική αγάπη του προσώπου της Παρθένου από άκρον εις άκρον του ελληνικού χώρου είναι η τρανότερη, επίσης απόδειξη, κατοχύρωση και η αναμφισβήτη της εγγύηση της εθνική μας κυριαρχίας...

... Κρίνουμε σκόπιμο να υπενθυμίσουμε τον ιδιαίτερο σύνδεσμο της ελληνικής κοινωνίας με την Παναγία Μητέρα, κατά τους δύσκολους αιώνες της σκλαβιάς και, όλως ιδιαίτερος, κατά τους χρόνους του δευτέρου ημίσεως του 17ου αιώνας, εν μέσω του επαναστατικού "οργασμού καθ' άπασαν την Ελλάδα", που διεξήγηση με τη σύμπραξη όλων των τάξεων του έθνους...

...Γενικώς ειπείν, η μέριμνα και οι αγώνες της Εκκλησίας ως "Κιβωτού" για την ελευθερία του έθνους υπήρξαν, και είναι και σήμερα απαύγασμα της χριστιανικής πίστεως, σύμφωνα με την οποία ο κάθε άνθρωπος είναι ελεύθερος και έχει ελευθέρα βούληση προκειμένου να βαδίσει το δρόμο της προσωπικής του καταξίωσης.

Ο Ευαγγελισμός είναι, επίσης, μια γενέθλιος εορτή της ελευθέρως βουλήσεως του ανθρώπου στο πρόσωπο της Παναγίας, και εντός του περιγράμματος της θεϊκής αγάπης για την ανθρωπότητα, στην οποία η Παρθένος, αποδέχεται την υπαρξιακή Της προσφορά με την ύψιστη ταπείνωση του, όντως, καθαρού ανθρώπου: "ιδού η δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατά το ρήμα σου" (Λουκ. α' , 38).

Ας αναζητήσουμε και εμείς μέσα στη σημερινή καταχνιά για τους εαυτούς μας κάποιες αναλογίες κατά πρώτον στο κυριακόν αίτημά μας: "Γεννηθήτω το θέλημά Σου", αλλά και κατά δεύτερον λόγο στην ειλικρινή, χωρίς δισταγμό, αποδοχή τόσο του ερωτήματος του αποστόλου Πέτρον προς τον Κύριον: "Κύριε προς τίνα απελευσόμεθα;";, όσον και της δωρικής θέσεως του ίδιου: "(Κύριε) ρήματα ζωής αιωνίου έχεις" (Ιωάν. 6,68).

Σίγουρα οι ομολογίες αυτές συμβάλλουν κατά τη βίωσή τους στη βαθύτερη κατανόηση και εκτίμηση της διπλής γιορτής του Ευαγγελισμού ως σωτηρίου και λυτρωτικού γεγονότος για την ανθρωπότητα και τον ελληνισμό. (Κωνσταντίνος Σ. Βλάχος)

"Οι Βυθομετρήσεις" είναι παράρτημα του "Πυρσού" της Χριστιανικής Κίνησης της Παλουριώτισσας ("Η ομάδα των Δώδεκα").Υπεύθυνος: Πρωτ. Γεώργιος Αντωνίου, Ι.Ν. Παναγίας, Παλουριώτισσα, Τ.Θ. 29115, Λευκωσία (1621), τηλ.: (00357)22459760